

EDITORIAL

Agud tahuban an ira pasista nga krimen, waray hunong an pagbinuwa han AFP

Waray pa makuntento an Armed Forces of the Philippines (AFP) ha waray kaluoy nga panmusil ngan panmatay hini ha kabataan ha Barangay Roxas, Catubig, Northern Samar. Waray hunong liwat an pagpasamwak hini hin makahirilo nga buwa ha publiko ngan midya, agud tahuban an kama-tuoran ngan ibirik an baratunon ngadto ha Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Puros buwa an ginsesering hini nga namatay an kabataan nga hira Andrei Esponilla Mercado, ngan Leandro Alivio, samtang nasamaran an parag-uma nga hi Utaw Rebay, ha pagpabuto han BHB. An ungod, mga tropa han 20th IB an nanmusil ha ira. Ginkaptura an mga biktima han usa nga kolum han mga nag-oope-rasyon nga sundalo ha ubos han usa nga bukid ha gawas han baryo. Gintarhug hira han mga sundalo nga diri magdinalagan. Kundi pakabati nira han bubto han mga pusil, nanalagan hira ha kahadlok. Waray kaluoy naman hira nga ginpanmusil han mga sundalo.

An ungod, una nga nahitabo an agway han 20th IB ngan BHB antes istrapingon han mga sundalo an mga biktima. An bubto nga ira nahibatian kanan kontra-reyd han BHB ha 20th IB ha bawbaw han bukid diin hira ginkaptan. Usa la ini nga bulag nga kolum nga nagmamalakareyd ha mga kasama kundi naunahan nga pabutan han mga Pula nga mangaraway.

An ungod, lanong nga masaker batalyon an 20th IB. Maiha na nga tagdamo nga nanmumusil han mga sibilyan an 20th IB. Antes an pangistraping ha Roxas, ginpangistraping na nira ha duha nga magkabulag nga

higayon an mga pamilya nga Meraya ngan Durin ha Palapag, Northern Samar, an usa nga mag-asawa nga parag-uma ha Las Navas, Northern Samar, ngan an mag-amay nga Cabe ha Las Navas. Hini nga mga kaso, mayda mga menor de edad nga naigo han ira mga bala.

An ungod, an AFP an hinungdan han karinggalan han mga parag-uma ha kabaryuhan. Kun mayda operasyon, nahahadlok kumadto ha uma an mga parag-uma ha kahadlok ha mga sundalo. Ha pareho nga adlaw han

"Agud tahuban...," sundan ha paypay 2

Mga opensiba han BHB-RUC, baton ha pasismo han AFP

DIRI MAPUPUGNGAN HAN pasista nga terorismo han 20th Infantry Battalion, 803rd Infantry Brigade ngan Philippine National Police kontra ha katawhan an susrunod nga mga opensiba han Bagong Hukbong Bayan-Rodante Urtal Command (BHB-RUC) hadin Pebrero. Ha sakob la hin walo kaadlaw, walo an nahaguman nga kaswalti han mga pasista nga tropa ha bungto han Catubig.

Pebrero 16. Ginpabuthan han BHB-RUC an mga elemento han PNP-Special Action Force ha giutan han Barangay Roxas ngan Barangay San Jose (Hebobollao) dapit ala-1:30 han kulop. Duha nga pasista nga tropa an napatay ngan duha an nasamaran. Kahuman han opensiba, gindara ha helikopter an mga kaswalti han kaaway. Samtang nag-aaragway, nahibatian pa nga nagginuliat ha kahadlok an upat ha mga pasista nga tropa.

Nagserbe an nasering nga kaaway komo pwersa nga panseguridad ha kumander han 20th IB nga hi Lt. Col. Joemar Buban nga kinadto ha Barangay Roxas ha pag-atentar nga uwaton ngan magpakabuotan ha mga residente aga hiton nga adlaw. Kasunod ini han panmatay han mga tropa han 20th IB ha upat nga taga-Roxas, kaupod an tulo nga bata kun diin duha an namatay.

Pebrero 21. Nahiuna nga pabutan han BHB-RUC an maabot 20 nga nag-ooperasyon nga pasista nga tro-

"Mga opensiba...," sundan ha paypay 2

Panmatay ha kabataan ha Roxas, nag-ani hin pagkunderan

Ginkunderan han dirudilain nga grupo an brutal nga panmusil han mga elemento han Armed Forces of the Philippines (AFP) ha upat nga sibilyan, kaupod an tulo nga kabataan, ha Barangay Roxas, Catubig, Northern Samar hadton Pebrero.

“Waray kaluoy ngan magraut an AFP ha pagpatay hini han duha nga bata ha Northern Samar,” sigon kan Ka Coni Ledesma, tagapangulo han Special Office for the Protection of Children han National Democratic Front of the Philippines (NDFP). Ginkunderan niya an pangistraping han mga elemento han 20th Infantry Battalion, ngan an *fake news* nga ginpapasarang han AFP nga nagbabasol ha Bagong Hukbong Bayan han ira krimen.

“Nagbibinuwa an AFP ngan an rehimen Duterte agud tahuban an ira mga krimen ha gerra kontra ha katawhan.” Sering pa niya, talapas an pagatake ha Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law, mga internas-

yunal nga kumbensyon ha kondukta han gerra ngan proteksyon han mga sibilyan.

Nagpahayag hin pagduyog ha ka-subo an upisina nira Ka Coni, sugad liwat an panel ha negosasyon nga pankamurayawan han NDFP, ha mga pamilya han mga biktima. Nagsaad hira nga kakab-uton nira an hustisya pinaagi han mga rebolusyunaryo nga husgado han katawhan.

Sigon naman ha Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), tuyo han pag-atake ha Roxas nga igterorisa an katawhan ngan puypuyon an ira pakibisog ha pagdepensa han ira katunaan ngan pag-ato ha okupasyon han militar ha ira mga komunidad. Sigon pa kan

“Panmatay...,” sundan ha paypay 3

“Agud tahuban...,” tikang ha paypay 1

panmatay ha Roxas, ginkaptura han ikatulo nga kolum han 20th IB an walo nga parag-uma nga nahikatapo nira. Klaro nga pagtalapas ini ha balaudnon han gerra. Ginbuhian hira dapit alas-11 na han gab-i kahuman magreklamo ha mga sundalo an mga upisyal han barangay ngan residente.

Ha BHB ginbabasol han AFP an panmatay ha kabataan ha tuyo nga tahuban an ira kriminal nga baratuon samtang ginpapakaraut an rebolusyunaryo nga kagiusan. Sugad han maiha na nira nga ginhihimo, nagbibinuwa hira, ginbibirikis an kamatuoran ngan ginabaliskad an estorya ha publiko. Nagdinagmit hira nga tagan hin danyos-perwisyo an pamilya han mga biktima agud pamingawon ngan tarhugon nga diri magsumat hin kamatuoran. Ginbraso nira an dirudilain nga pampubliko nga personahe agud suportahan an ira panguwat.

Mga buwaon ngan waray konsensya an AFP. Kinahanglan waray hunong nga kundenaron ngan atuhan an 20th IB ngan an pasista nga militar. Kinahanglan ibuksas an kada nira pag-atentar nga tahuban an ira krimen. Importante ini agud diri tumuod ha saywar han berdugo nga militar an publiko, ngan igpursige an pagkab-ot han hustisya para ha ira mga biktima. ■

“Mga opensiba...,” tikang ha paypay 1

pa ha Barangay Tungodnon dapit alas-9 han aga. Ha inisyal nga report, duha nga pasista nga tropa an napatay.

Pebrero 24. Utro na liwat nga ginpabuthan han mga Pula nga mangaraway an mga nag-ooperasyon nga tropa ha Barangay C.M. Recto (Lobedico) dapit alas-2 han kulop. Waray man la makabulos hin buto an kaaway.

Mga opensiba ha iba nga bungto

Nakagdurot liwat hin kaswalti an BHB-RUC ha mga tropa han 20th IB nga nag-ooperasyon ha iba pa nga bungto han Northern Samar.

Hadton Pebrero 5, gin-ambus han usa nga yunit an mga sundalo hirani

ha Barangay Senonogan de Tubang, Silvino Lobos. Usa nga pasista nga tropa an napatay, samtang samaran an traydor nga hi “Tariti” nga nagseserbe nga giya ha operasyon. Paglabay hin usa kaoras, pito kabeses nagpabuto hin 105mm *howitzer* ngadto ha lugar han ambus. Inabot pa an duha nga helikopter agud kuhaon an ira kaswalti ngan magdara hin kadugangan nga tropa. Kundi talwas na nga nakaatras an mga Pula nga mangaraway.

Hadton Pebrero 21, tulo nga sundalo an napatay ngan damo nga iba pa an nasamaran ha aktibo nga pagdepensa han BHB-RUC hirani ha Barangay Victory, Las Navas kontra ha mga pasista nga tropa nga nag-aatentar nga atakihon hira. Namartir hi-

ni nga opensiba hi Ka Nono, Pula nga mangaraway tikang ha Barangay Deit de Turag, Silvino Lobos, nga amo an nakapatay ha usa nga pasista nga tropa.

Sigon kan Ka Amado Pesante, tagapagyakan han BHB-RUC, pamatuod ini nga mga opensiba han BHB nga diri bisan san-o mapupugngan han kama-darahug han estado an armado nga pag-ato han hukbo agud depensahan an katawhan.

“Nagsasaad an BHB-RUC nga dirudiretso ini nga maglalansar hin mga taktikal nga opensiba agud igbulos an mga bata nga waray kaluoy nga ginpabuthan ngan ginpatay han pasista nga 20th IB, ngan an ngatanan nga biktima han pasista nga AFP-PNP,” sigon kan Pesante. ■

Kalubian ha Silvino Lobos, ginbomba han AFP

Waray wantas nga ginbomba, ginkanyon ngan ginpangistraping han Armed Forces of the Philippines (AFP) an lima nga umhanan ha gawas han Barangay Deit de Turag, Silvino Lobos, Northern Samar hadin kaagahon han Pebrero 20, sigon ha report han Bagong Hukbong Bayan-Rodante Urtal Command (BHB-RUC).

Hini nga syahan nga kaso han terorista nga panmomba tikang ha kahanginan ha Eastern Visayas yana nga tuig, dapit alas-4 han kaagahon han maghulog hin diri mamenos ha walo nga bomba an mga Cessna nga edro han AFP ha mga kalubian han mga lokal nga residente. Antes hini ngan samtang ginhihimo an pag-atake, pauru-utro nga naglinibot an maringasa nga Hermes nga *drone* ngan kadungan han panmomba ginringgal an mga residente nga murayaw kunta ha ira mga balay.

Waray pa masadangan dinhi an AFP ngan pag-abot hin alas-5:15 han aga, upat kabeses ini nagpabuto hin 105mm *howitzer*. Paglabay hin 15 kaminitos, duha nga *attack helicopter* an nangistraping ha nasering nga mga kalubian. Upat kahugna ini nangistraping tikang ha kahanginan.

Ginkundenar ni Ka Amado Pesante, tagapagyakan han BHB-RUC, ini nga pasista ngan terorista nga pag-atake. “Atake ha kinabuhi ngan panginabuhi han mga kablas nga paraguma an panmomba nga ginhimo han AFP.”

Ha pag-imbetiga han lokal nga unit han BHB ha *ground zero*, usa nga kalawid an grabe nga naruba nga an harigi na la an nasalin. Maabot ha 30 nga gudti ngan dagko nga lubi an natumba ngan nautod. Mayda pa 20 nga lubi nga naapektaran ngan posib- le nga diri na mabuhi.

Hiluag nga destroso an gindurot han panmomba, nga nakit-an ha kahirayuon han tuna nga nagsarang ha lugar. Baga hin ginbagyo an apiki nga kagugub-an. Nahibang an bag-o nga gintanuman nga mga pasakay han humugdon dinhi an usa nga helikopter

nga nagdara hin mga pwera ha katunaan.

“Mga kalubian an gindestroso han pasista nga militar ngan diri an BHB. Bisan gahibla han buhok han usa nga Pula nga mangaraway waray man la maigo han mga bomba ngan bala nga ginbuhian hini,” pagbuksas ni Pesante. Sering niya, klaro nga diri an BHB an prinsipal nga target han ira pag-atake kundi an nakapalibot nga sibilyan nga komunidad. Tuyo hini nga hadlukon hira agud pugngan an ira pagsuporta ha BHB ngan ha gerra han katawhan.

“Nag-iinop an AFP ha paghunahuna nga mauutod han ira pasista nga terorismo an mahugot nga sumpayan han masa ngan BHB,” sering ni Pesante. Sigon pa ha iya, dugang la hira nga napupukaw ha katukmaan han gerra han katawhan agud atuhan an ira pan-raugdaug. ■

“Panmatay...,” tikang ha paypay 2

Marco Valbuena, tagapagyakan han PKP, “Lauman nga matikadamo pa ini nga pangatake samtang ginpapapintas han rehimen an waray pulos hini nga gerra agud puohon an armado nga rebolusyon.”

Paghikaw han hustisya

Ginkundenar liwat han Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA)-Eastern Visayas an panmatay ngan an kasunod nga hiluagan nga disimpormasyon nga ginhimo han 20th IB, 803rd Infantry Brigade, ngan 8th Infantry Division, agud tahanan an pangistraping ngan igbirik ngadto ha BHB an ira kriminal nga baratunon.

Sigon kan Ka Lorena Banaag, tagapagyakan han MAKIBAKA-EV, dagmit nga ginbirikis han militar an kamatuoran ha publiko bisan kun nakapa-*blotter* dayon an konseho han Barangay Roxas diin gintudlok nira an mga sundalo komo responsable ha pangistraping.

“Makarangalas gud nga sistema-tiko nga ginhihikaw han AFP an hustisya ha mga nasusubo nga pamilya han mga biktima pinaagi han mga *false-flag* nga operasyon ngan hiluagan nga pan-nguwat,” sigon kan Banaag.

Tungod ha grabe nga pan-uwat nga ginhimo han AFP, nabraso an Commission on Human Rights (CHR),

an obispo han Calbayog City ngan an lokal nga guberno han Catubig nga buta nga igbasol an panmatay ha BHB. Nanawagan ha ira an National Democratic Front-Eastern Visayas nga imbes nga tumuod ha militar, maglansar hira hin mga independyente nga imbestigasyon agud makakuha hin testimoniya direkta tikang ha taghimaryo ngan malamragan ha tinuod nga nahitabo ha Roxas.

“Kinahanglan bumasar kamo ha kamatuoran... ngan diri magpadara ha taktika han ngirhat ngan saywar nga propaganda han militar,” sigon ha abrido nga surat ni Fr. Santiago “Ka Sanny” Salas, tagapagyakan han NDF-EV, ngadto ha CHR. ■

20TH IB MASAKER BATALYON

Mga paturapak nga panmusil ngan panmatay

Pebrero 25, 2006

Ginsikmit, ginkastigo ngan ginpatay hi Jose Agas ha Barangay E. Duran, Bobon Northern Samar.

Pebrero 27, 2006

Ginpatay hi Oswaldo Galos, barangay kapitan han Trujillo, Bobon ngan membro han Bayan Muna.

Abril 25, 2019

Gin-istraping tubtub mamatay hi Apolinario "Kap Pining" Lebico, kapitan han Barangay San Miguel, Las Navas, Northern Samar.

Mayo 6, 2019

Gin-istraping tubtub mamatay hi Melvin Obiado Cabe, residente han Sityo Inuman ha Barangay Tagab-iran, Las Navas Northern Samar. Grabe naman nga nasamaran an anak ni Cabe.

Hunyo 2020

Gin-istraping an pamilya Meraya ha Barangay Bagacay, Palapag, Northern Samar.

Hulyo 2020

Gin-istraping an pamilya Durin ha Barangay Natawo, Palapag, Northern Samar.

Oktubre 2021

Gin-istraping an tulo nga parag-uma ha giutan han Epaw ngan San Isidro, Las Navas, Northern Samar.

Pebrero 8, 2022

Namatay ha pangistraping hi Andrei Esponilla Mercado ngan Leandro Alivio. Samaran naman hi Utaw Rebay ha Barangay Roxas, Catubig, Northern Samar.

